Obuvník/obuvnice pro zakázkovou výrobu (kód: 32-007-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (kód: 32)
Týká se povolání: Obuvník pro zakázkovou výrobu
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví	3
Posuzování kvality obuvnických polotovarů, materiálů a obuvi	3
Vytvoření modelů, střihů a šablon pro zakázkovou výrobu obuvi	3
Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení, nástrojů a technologických podmínek pro výrobu obuvi	3
Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení	3
Obsluha obuvnických strojů	3
Zhotovování svrškových a spodkových dílců obuvi	3
Zhotovování svršku obuvi	3
Napínání svršku obuvi na kopyta	3
Ruční nebo strojní spojování svrškových a spodkových dílců obuvi	3
Úprava vzhledu obuvi	3
Jednání se zákazníkem při výrobě zakázkové obuvi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 19.06.2020

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Pracovat s technickým popisem, technologickými postupy a výrobním předpisem, provést jejich rozbor ve vztahu k předloženému druhu obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit na základě technické dokumentace složení předloženého vzorku, jednotlivé dílce a komponenty pojmenovat	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit podle technické dokumentace stroje, na kterých bude konkrétní obuv zhotovována	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vyhledat v souboru technických norem pro obuvnický průmysl technické normy vztahující se k předložené dokumentaci obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality obuvnických polotovarů, materiálů a obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Posoudit kvalitu předložených usňových materiálů, vyhodnotit případné vady a stanovit jejich použití na konkrétní části obuvi s ohledem na kvalitu výsledného obuvnického výrobku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Posoudit kvalitu předložených obuvnických polotovarů, v případě zjištěných nedostatků rozhodnout o jejich dalším použití	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit kvalitu hotové obuvi, definovat případné nedostatky a navrhnout způsob jejich opravy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vytvoření modelů, střihů a šablon pro zakázkovou výrobu obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zjistit potřebné rozměry nohou a provést konstrukci pomocné sítě při modelování základního vzoru, písemně provést přesný záznam zjištěných měr do objednávkového listu pro konstrukci pomocné sítě	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat zhotovení šablon jednotlivých součástí svršku pro konkrétní střih svršku obuvi, zdůvodnit přídavky a ubrání na šablonách součástí, zdůvodnit přídavky na úpravu horního obvodového okraje svršku obuvi	Ústní ověření
c) Popsat zhotovení zákresu sestavy svršku obuvi podle připravených šablon	Ústní ověření
d) Popsat konstrukci jednotlivých spodkových součástí a dílců podle stélky kopyta, vybrat stélku kopyta odpovídající požadavkům na stanovený druh obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení, nástrojů a technologických podmínek pro výrobu obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit a popsat pracovní postup přípravných pracovních operací při montáži svršku obuvi (vychystávání, kompletace, barvení, vyztužování, značení)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit druh předloženého usňového materiálu a zvolit způsob jeho využití při výrobě konkrétní obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zvolit stroje, zařízení a nástroje potřebné pro zhotovení konkrétní obuvi	Praktické předvedení
d) Stanovit technologické podmínky pro pracovní operace spojování vrchových a podšívkových součástí a dílců	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Seřídit jeden stanovený obuvnický stroj a zařízení potřebné k vykonání pracovní operace, prověřit jeho funkčnost	Praktické předvedení
b) Provést základní údržbu, ošetření, čištění a mazání stanoveného stroje s ohledem na dodržování zásad BOZP, jednotlivé úkony zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Obsluha obuvnických strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit obuvnický stroj k vykonání stanovené pracovní operace, připojit ho ke zdroji elektrické energie a prověřit jeho funkčnost s ohledem na dodržování zásad BOZP	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Určit kritická místa stanoveného obuvnického stroje z hlediska bezpečnosti práce	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Předvést určenou pracovní operaci na stanoveném obuvnickém stroji, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovování svrškových a spodkových dílců obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést vykrojení dílců svršku obuvi podle návrhu a šablon pro konkrétní vzor obuvi s přihlédnutím k maximální výtěžnosti materiálu	Praktické předvedení
b) Zhotovit spodkové dílce obuvi podle návrhu a šablon pro konkrétní vzor obuvi, popsat pracovní postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Zhotovování svršku obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Okosit jeden pár vrchových nebo podšívkových dílců pro konkrétní druh obuvi	Praktické předvedení
b) Provést spojení jednoho páru vrchových a podšívkových obuvnických dílců konkrétního vzoru šitím	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Napínání svršku obuvi na kopyta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ustředit svršek obuvi na obuvnické kopyto a přichytit napínací záložku svršku v patní části k napínací stélce na jednom páru svršku obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést vytvarování svršku obuvi na obuvnické kopyto, napnout špici, patu a strany svršku, posoudit kvalitu provedení na jednom páru svršku obuvi	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dotvarovat napínací záložku a hrany napnutého svršku na jednom páru svršku obuvi	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční nebo strojní spojování svrškových a spodkových dílců obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodnou technologii pro spojení svršku obuvi se spodkovými obuvnickými součástmi, volbu zdůvodnit	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vytvarovaný svršek obuvi spojit se spodkovými dílci obuvi, popsat zvolený technologický postup	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Úprava vzhledu obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uvést a zdůvodnit základní operace při dokončování vzhledu obuvi	Ústní ověření
b) Provést konečnou kontrolu jednoho páru hotové obuvi, posoudit její vzhled a porovnat ji s požadavky technických norem	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Jednání se zákazníkem při výrobě zakázkové obuvi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést odborný příjem zakázky na výrobu obuvi v souladu s platnou legislativou (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stanovit kalkulaci ceny zhotovované obuvi podle platných ceníků, spotřeby materiálu a potřebného času k provedení zakázky	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést výdej a odzkoušení zhotovené obuvi s důrazem kladeným na schopnost jednat se zákazníkem (modelová situace)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/obuvnik-pro-zakazkovou-vy#zdravotni-zpusobilost).

Ověřováním kritérií hodnocení pro jednotlivé odborné kompetence je třeba získat celkový přehled o způsobilosti uchazeče vykonávat pracovní činnosti při výrobě obuvi na zakázku.

Ověřování odborných kompetencí bude probíhat v reálném procesu zakázkové výroby dámské, pánské nebo dětské obuvi. Při ověřování kritérií hodnocení založených na praktickém předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k používání pracovních postupů, ke správné volbě technologie, ke kvalitě provedení operací a výrobků a ke správné obsluze strojů, zařízení a nářadí. Při ústním projevu je třeba sledovat používání odborné terminologie a využívání teoretických odborných znalostí pro řešení praktických úkolů.
Výrobní způsob, střih obuvi, materiály (vrchové, podšívkové, spodkové polotovary, komponenty) určí autorizovaná osoba podle zaměření konkrétní obuvnické výroby a aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborné kompetence **Orientace v normách a v technické dokumentaci v obuvnictví** pro kritéria hodnocení a), b), c) vzorek obuvi v počtu jeden půlpár, typ vzorku bude záviset na zaměření zakázkové výroby obuvi podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba zadá uchazeči k posouzení u odborné kompetence **Posuzování kvality obuvnických polotovarů, materiálů a obuvi** pro kritérium hodnocení a) vzorky usní v počtu minimálně 5 ks – maximálně 7 ks, pro kritérium hodnocení b) vzorky obuvnických polotovarů v počtu minimálně 5 ks – maximálně 7 ks, pro kritérium hodnocení c) hotovou obuv vyrobenou na zakázku v počtu 1 pár, typ hotové obuvi bude záviset na zaměření zakázkové výroby obuvi podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba předloží uchazeči ke splnění úkolu u odborné kompetence **Vytvoření modelů, střihů a šablon pro zakázkovou výrobu obuvi** pro kritérium hodnoceni b) jeden pár obuvi vyráběné na zakázku, pro kritérium hodnocení c) připraví jednu sadu šablon obuvnických dílců, a pro kritérium hodnocení d) připraví jeden půlpár šablony stélky kopyta konkrétní obuvi vyráběné na zakázku, vzor obuvi bude záviset na technologii obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba předloží uchazeči k posouzení u odborné kompetence **Volba postupu práce, materiálů, strojů, zařízení, nástrojů a technologických podmínek pro výrobu obuvi** pro kritérium hodnocení b) vzorky usní v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů, pro kritéria hodnocení c), d) určí typ a vzor obuvi vyráběné na zakázku podle zaměření konkrétní obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborných kompetencí **Základní seřizování, ošetřování a údržba obuvnických strojů a zařízení** pro kritéria hodnocení a), b); **Obsluha obuvnických strojů** pro kritéria hodnocení a), b) jeden konkrétní obuvnický stroj. Typ obuvnického stroje bude záviset na zaměření konkrétní zakázkové obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba zadá u odborných kompetence **Zhotovování svršковých a spodkových dílců obuvi** pro kritérium hodnocení a), b); **Zhotovování svršku obuvi** pro kritéria hodnocení a), b); **Napínání svršku obuvi na kopyta** pro kritéria hodnocení a), b), c); **Ruční nebo strojní spojování svršковých a spodkových dílců obuvi** pro kritéria

hodnocení a), b); **Úprava vzhledu obuvi** pro kritérium hodnocení b) vykonat pracovní činnosti na jednom páru obuvi vyráběném na zakázku, druh obuvnického výrobku a jeho parametry budou záviset na zaměření konkrétní obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba určí u odborné kompetence **Úprava vzhledu obuvi** pro kritérium hodnocení a) vyjmenovat minimálně 5 pracovních operací pro úpravu a dokončování vzhledu obuvi, druh obuvnického výrobku a jeho parametry budou záviset na zaměření konkrétní obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Autorizovaná osoba připraví u odborné kompetence **Jednání se zákazníkem při výrobě zakázkové obuvi** pro kritéria hodnocení a), c) modelovou situaci, pro kritérium hodnocení b) určí typ a vzor obuvi zhotovované na zakázku podle zaměření obuvnické výroby podle aktuálního výrobního programu firmy.

Uchazeč si zajistí pracovní oděv a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém bude zkouška probíhat.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na obuvnickou nebo kožedělnou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zpracování usní, plastů a pryže a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na kožedělnou technologii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti obuvnické výroby.
d) Profesní kvalifikace 32-007-H Obuvník/obuvnice pro zakázkovou výrobu a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti obuvnické výroby nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oblasti kožedělné výroby.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Obuvnická dílna umožňující ověření všech odborných kompetencí, s přísunem potřebné energie, odpovídající bezpečnostním a hygienickým požadavkům, vybavená následujícím základním výrobním zařízením, nářadím, materiály a polotovary pro zhotovení obuvi.

- Stroje: krájecí stůl, kosicí stroj, šicí plochý jednojehlový stroj, šicí sloupový jednojehlový stroj, drásací stroj, lisovací stroj, obuvnický stojan, pracovní stůl
- Zařízení: šablony (1 sada), obuvnická kopyta (1 pár), lisovací formy (1 pár)
- Nářadí: krájecí nožík, nůžky, zaklepávací kladívko, štětec, nádobka na lepidlo, obuvnické kladívko, napínací kleště
- Vrchové a podšívkové usně v počtu 3 ks od každého druhu
- Ztužovací materiál – 1 m^2
- Polotovary: tužinky, opatky, napínací stélky, půdování, podpatky, patníky, podešve v počtu 1 pár od každého polotovaru
- Drobný materiál: nitě, lepidla, kování, spojovací prostředky, úpravářské prostředky v množství pro dokončení jednoho páru obuvi
- Obuvnické dílce, rozpracované svršky, rozpracovaná obuv v počtu 1 pár od každého
- Hotová obuv vyráběná na zakázku v počtu jeden pár
- Vzorky obuvi v počtu jeden půlpár
- Vzorky usní v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů
- Vzorky obuvnických polotovarů: tužinky, opatky, napínací stélky, podpatky, patníky, podešve v počtu minimálně 5 kusů – maximálně 7 kusů od každého
- Stélka obuvnického kopyta (1 půlpár)
- Zařízení pro měření nohou
- Výrobní dokumentace (technologická a technická dokumentace), bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Soubor technických norem pro obuvnický průmysl
- Objednávkový list, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Ceník pracovních činností a materiálů, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Formulář pro výpočet kalkulace, bude k dispozici v listinné podobě v počtu 1 kus pro okamžité použití uchazečem
- Papír, tužka
- Místnost pro provedení ústní části praktické zkoušky vybavená PC

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 10 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká obuvnická a kožedělná asociace, Zlín
ORTO plus, s. r. o., Zlín
Academic School, Střední škola, s. r. o., Zlín